

บรรณานุกรม

- กนกพร สุคำวัง. (2540). *แบบจำลองเชิงสาเหตุของคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุโรคข้อเข่าเสื่อม*. วิทยานิพนธ์
พยาบาลศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาพยาบาลศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล,
กรุงเทพมหานคร.
- กมลพรรณ หอมนาน. (2539). *ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง การรู้สำนึก
ในตนเองกับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้สูงอายุ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาล
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล,
กรุงเทพมหานคร.
- กมลมาลย์ วรรณเศรษฐิน. (2530). *ประสิทธิผลการสอนสุขศึกษาตามแผนความเชื่อด้านสุขภาพต่อ
การปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ป่วยข้อเข่าเสื่อมโดยวิธีโอเทป*. วิทยานิพนธ์ปริญญา
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาสาธารณสุขศาสตร์ (วิชาเอกสุขศึกษา), บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.
- กรกานต์ ป้อมบุญมี. (2538). *ผลของการใช้โปรแกรมการออกกำลังกายต่อสมรรถภาพทางกายภาพ
ของผู้สูงอายุ*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์และ
ศัลยศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2542). *คู่มือการส่งเสริมสุขภาพที่พึงประสงค์ในผู้สูงอายุ
สำหรับบุคลากรสาธารณสุข*. นนทบุรี : ชมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กฤษณ์ อุทัยรัตน์. (2543). *แม่ไม่คุณภาพ เจาะ HA year 2000* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร:
ส. เอเชียเพรส.
- กาญจนา คุ่มภัย. (2543). *พฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคข้อเข่าเสื่อม
แผนกผู้ป่วยนอกออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลเลิดสิน กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญา
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการศึกษา (สุขศึกษา), บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- กัณหา แสงรายยิ่งยศ. (2532). *ความเชื่อเกี่ยวกับการป้องกันและรักษาโรค*. สงขลา: ศูนย์การศึกษา
เกี่ยวกับภาคใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- กิตติ โตเต็มโชคชัยการ (2543). *มิติใหม่ในการรักษาโรคข้อเสื่อม*. ใน อุดม วิศิษฎ์สุนทร, สุรศักดิ์
นิลกานวงศ์, กิตติ โตเต็มโชคชัยการ และ วิไล คุปต์รัตติกุล (บรรณาธิการ), *โรคข้อ
เสื่อม-เข่าเสื่อม* (พิมพ์ครั้งที่ 6, หน้า 51-56). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ทรงศิริวรรณ.

- เกสร ลำภาทอง. (2536). *ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาในการส่งเสริมพฤติกรรมป้องกันโรคข้อเข่าเสื่อมของผู้สูงอายุ ชุมชนผู้สูงอายุ โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ จังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสาธารณสุขศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.
- คณะกรรมการอำนวยการจัดทำแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 9. (2544). *แผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- จรัส คงสืบชาติ. (2547). ชีวิตแห่งแสงทิพย์. *วารสารสวรรค์บนพื้นพิภพ*, 17(189), 22-23.
- จารุณี นันทวโนทธาน. (2539). *การประยุกต์ทฤษฎีความสามารถตนเองในการบรรเทาอาการปวดเข่าของผู้ป่วยโรคข้อเข่าเสื่อม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสุขศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.
- จารุวรรณ มานะสุการ. (2544). *ภาวะเจ็บป่วยเรื้อรัง: ผลกระทบและการพยาบาล*. สงขลา: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- จิตต์ลัดดา สุภานันท์. (2539). *การประยุกต์ทฤษฎีความสามารถตนเองในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อป้องกันการเกิดแผลผ้าเท้าของผู้ป่วยโรคเรื้อรัง สถานสงเคราะห์โรคเรื้อรังพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสาธารณสุขศาสตร์ (วิชาเอกสุขศึกษา), บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.
- จิราพร เกศพิชญวัฒนา. (2544). ปัจจัยเสี่ยงของการหกล้มของผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในชุมชน. *วารสารพัฒนวิทยาและเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ*, 3(2), 4-17.
- จุฑารัตน์ กมลศรีจักร. (2540). *ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และการสนับสนุนทางสังคม กับความสามารถในการดูแลตนเองที่บ้านของผู้ป่วยโรคเรื้อรัง*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการพยาบาล, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- จันทนา รัตนวิชัย. (2541). หลักการสำคัญในการพยาบาลผู้สูงอายุ. *สารสภากาพยาบาล*, 13(4), 21-33.
- จันทนา ทองชื่น. (2545). *ผลของระบบการพยาบาลแบบสนับสนุนและให้ความรู้ต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองในผู้สูงอายุโรคข้อเข่าเสื่อม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้สูงอายุ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

- จันทร์เพ็ญ แสงเทียนฉาย, จิราพร เกศพิชญวัฒนา, ยุพิน อังสุโรจน์ และ เบริท อินเกอร์ซอลล์-เดย์ตอน. (2540). ความสัมพันธ์ระหว่างการช่วยเหลือเกื้อหนุนในครอบครัวกับความสุขทางใจของผู้สูงอายุไทย. *วารสารประชากรศาสตร์*, 17(2), 1-18.
- ฉัฐยา จิตประไพ. (2539). การฟื้นฟูผู้ป่วยโรคข้อ. ใน เสก อักษรานุเคราะห์ (บรรณาธิการ), *ตำราเวชศาสตร์ฟื้นฟู เล่ม 2* (พิมพ์ครั้งที่ 3, หน้า 781-794). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เทคนิค.
- ฉัฐยา จิตประไพ. (2542). เวชศาสตร์ฟื้นฟูกับโรคข้ออักเสบ. ใน ฉัฐยา จิตประไพ และ ภาริส วงศ์แพทย์ (บรรณาธิการ), *เวชศาสตร์ฟื้นฟูบูรณาการ: รามาธิบดี* (หน้า 44-67). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เรือแก้วการพิมพ์.
- เฉก ธนะสิริ. (2541). *การเพิ่มประสิทธิภาพของชีวิต* (พิมพ์ครั้งที่ 15). กรุงเทพมหานคร: ป. สัมพันธ์พาณิชย์.
- ชฎิล สมรภูมิ. (2543). ผลของการฝึกออกกำลังกล้ามเนื้อต้นขาด้านข้างด้วยวิธีการอย่างง่ายในผู้ป่วยข้อเข่าเสื่อม. วิทยานิพนธ์แพทยศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเวชศาสตร์การกีฬา, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- ชวลี โฆมาตทากิวัธน์. (2534). *ปัจจัยคัดสรร ความสามารถในการดูแลตนเอง และภาวะสุขภาพในผู้ป่วยโรคข้อเข่าเสื่อมเรื้อรัง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพยาบาลศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.
- ณรัตน์ พิษขยงค์วงศ์ดี. (2543). *เปรียบเทียบความสามารถในการทรงตัวในท่ายืน การรับสัมผัสตำแหน่ง และความแข็งแรงของกล้ามเนื้อระหว่างผู้หญิงที่มีและไม่มีอาการข้อเข่าเสื่อม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขากายภาพบำบัด, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.
- ณัฐนาถ ไชยศิริ และ จินตนา ยูนิพันธุ์. (2535). ปัจจัยคัดสรรที่สัมพันธ์กับแบบแผนการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุโรคข้อเข่าเสื่อมเรื้อรัง. *วารสารพยาบาลศาสตร์ จุฬาฯ*, 4(3), 77-85.
- ดวงพร รัตนอมรชัย. (2535). *ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การรับรู้ภาวะสุขภาพ การรับรู้การควบคุมสุขภาพ กับวิถีชีวิตของผู้สูงอายุในจังหวัดอ่างทอง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาสาทรณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกพยาบาลสาทรณสุข, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.
- ดารณี ทองสัมฤทธิ์. (2542). *ผลการจัด โปรแกรมกายบริหารแบบไทยต่อการควบคุมภาวะข้อเข่าเสื่อมในผู้สูงอายุอำเภอวัดเพลง จังหวัดราชบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาสาทรณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกพยาบาลสาทรณสุข, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.

- ทัศนีย์ นะแสง. (2542). *การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยทางการแพทย์ทางกายภาพ*. สงขลา: เทมการพิมพ์.
- ธีรสาส์น คีรีรัฐนิคม. (2546). Osteoarthritis. ใน นครชัย เพื่อนปฐม (บรรณาธิการ), *Clinical practice guideline* (หน้า 349-373). กรุงเทพมหานคร: โอเอส พรินต์เฮาส์.
- ธีราพร โสดาบรรลุ. (2546). *พฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพตามวิถีไทยของผู้สูงอายุ จังหวัดภูเก็ต*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาระบบสาธารณสุข, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- นครชัย เพื่อนปฐม. (2538). *ความเจ็บปวด*. สงขลา: โรงพิมพ์ไทยนำ หาดใหญ่.
- นงรัตน์ โมปลอด. (2542). *พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้สูงอายุข้อเข่าเสื่อมจังหวัด นครศรีธรรมราช*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลชุมชน, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- นภาพร ชโยวรรณ, จอห์น โนเคล และ ศิริวรรณ ศิริบุญ. (2533). *ประชากรผู้สูงอายุไทย: ลักษณะทางประชากรและสังคม*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิตยา ภาสุนันท์. (2545). *มโนทัศน์การพยาบาลผู้สูงอายุ*. ใน จันทนา รณฤทธิวิชัย และ วิไลวรรณ ทองเจริญ (บรรณาธิการ), *หลักการพยาบาลผู้สูงอายุ* (หน้า 1-28). กรุงเทพมหานคร: บุญศิริการพิมพ์.
- นรินาถ วิทยโชคกิตติคุณ. (2534). *ความสามารถในการดูแลตนเองและภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพยาบาลศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.
- บรรลุ ศิริพานิช. (2542). *ผู้สูงอายุไทย: ผู้สูงอายุเป็นทรัพยากรของสังคม* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี.
- บุญใจ ศรีสถิตย์นรากูร. (2544). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางพยาบาลศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุษบา อุโฬจิตร. (2537). *ผลของการพยาบาลระบบสนับสนุนและให้ความรู้ต่อความรู้เรื่องโรค ความสามารถในการปฏิบัติเพื่อการดูแลตนเองและการควบคุมโรคของผู้สูงอายุที่เป็นโรคข้อเข่าเสื่อม*. วิทยานิพนธ์สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพยาบาลสาธารณสุข, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.

- เบญจมาศ ม่วงทอง. (2543). *ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาในการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคข้อเข่าเสื่อมที่มารับการรักษาที่โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า*. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.
- ปองจิตร ภัทรนาวิก. (2544). บททความวิชาการ ข้อเข่าเสื่อม โรคที่ต้องเป็น หรือรักษาได้. *วารสารพยาบาลศาสตร์*, 19(4), 18-28.
- ประพันธ์ พงศ์คณิตานนท์ และ วิรัตน์ เตชะอาภรณ์กุล. (2546). ข้อเข่าเสื่อม. *วารสารการศึกษาศาสตร์*, 14(1), 55-64.
- ประภา ลิมประสูตร, แอนน์ สารจินดาพงศ์ และ วงเดือน สุวรรณศิริ. (2545). ภาวะสุขภาพและพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุในจังหวัดพิษณุโลก. *วารสารพยาบาลสาธารณสุข*, 6(3), 35-41.
- ประเสริฐ วัฒนตชัย. (2545). ภาวะกระดูกพรุนในผู้สูงอายุ. *วารสารพัฒนาวิทยาและเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ*, 3(1), 36-58.
- ปราณี กาญจนวรวงศ์. (2539). *คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุโรคข้อเข่าเสื่อม*. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.
- ปรีชา อุปโยคิน และ เสาวภา พรศิริพงษ์ (บรรณาธิการแปล). (2544). *การแพทย์พื้นบ้านกับการดูแลสุขภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ผกากรอง ตั้งสุขล. (2545). *ประสบการณ์ของผู้สูงอายุในการบำบัดอาการปวดข้อเข่าเสื่อมด้วยภูมิปัญญาพื้นบ้าน*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- ฝ่ายแผนงานและประเมินผล. (2544). ยุทธศาสตร์และการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9. *วารสารสาธารณสุขมูลฐาน ภาคกลาง*, 16(3), 28-31.
- ฝ่ายแผนงานและประเมินผล. (2544). แผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 9. *วารสารสาธารณสุขมูลฐานภาคกลาง*, 16(5), 9-12.
- พรรณวดี พุชวิฒนะ. (2539). ภาวะสุขภาพและแบบแผนชีวิตผู้สูงอายุ. *Rama Nursing Journal*, 2(3), 33-43.
- พนิดา กุลประสูติติก. (2546). *คู่มือการรักษาอาการเจ็บเข่า*. กรุงเทพมหานคร: เอมี เทรดิง.

- พยอม สุวรรณ. (2543). ผลการประคบร้อนด้วยสมุนไพรต่ออาการปวดข้อ ข้อฝืด และ ความลำบากในการทำกิจกรรมในผู้ป่วยโรคข้อเข่าเสื่อม. วิทยานิพนธ์ พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- พิทักษ์ ศิริวัฒนเมฆานนท์ และคณะ. (2539). การดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ จังหวัดนครนายก. *วารสารสาธารณสุขมูลฐานภาคกลาง*, 11(7), 54-61.
- เพ็ญญา ทรัพย์เจริญ. (2540). การแพทย์แผนไทย สายใยแห่งชีวิตและวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- พูนเมษา หมั่นคำแสน. (2542). ความสามารถในการดูแลตนเอง และภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุชาว กระเหรี่ยง. วิทยานิพนธ์ พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้สูงอายุ, บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- เพชรน้อย สิ่งช่างชัย, ศิริพร ขัมภลิจิต และ ทศนีย์ นะแส. (2539). วิจัยทางการพยาบาล: *หลักการและกระบวนการ* (พิมพ์ครั้งที่ 3). สงขลา: อัสลาดีเพรส.
- มนาริป โอศิริ. (2545). โรคที่มีการเสื่อมของข้อ. ใน *โครงการตำราจุฬาอายุรศาสตร์ (บรรณาธิการ), ตำราอายุรศาสตร์ 3 โรคข้อ และรูมาติซึม โภคีติวิทยา โรคภูมิแพ้ อิมมูโนวิทยา* (พิมพ์ครั้งที่ 4, หน้า 62-72). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มาริสา สุวรรณราช. (2544). ความปวด การจัดการกับความปวด และภาวะสุขภาพในผู้ป่วย ข้อเข่าเสื่อม. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่, บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.
- ขงยุทธ วัชรคุลย์. (2545). *โรคกระดูกและข้อที่พบบ่อยในประเทศไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: อรุณการพิมพ์.
- ยุพิน โกรินทร์. (2536). *คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุโรคข้อเสื่อม*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหา บัณฑิต สาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เชียงใหม่, เชียงใหม่.
- เยาวลักษณ์ อนุรักษ์ และคณะ. (2543). *กระบวนการสุขศึกษากับการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ "ก้าวสู่ยุค 2000"*. กรุงเทพมหานคร: ชิกมา ดีไซน์ กราฟฟิค.
- เยี่ยมมนอก บุนนาค. (2539). ความเจ็บปวด. ใน *เสก อักษรานุเคราะห์ (บรรณาธิการ), ตำรา เวชศาสตร์ฟื้นฟู เล่ม 1* (พิมพ์ครั้งที่ 3, หน้า 343-398). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เทคนิค.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพมหานคร: ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์.

- รุ่งนิรันดร์ ประดิษฐ์สุวรรณ. (2542). *ชีวิตสดใสเมื่อถึงวัยสูงอายุ โรคที่พบบ่อยในผู้สูงอายุและ การดูแลรักษา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์.
- เรณู พงษ์เรืองพันธุ์ และ ประสิทธิ์ พงษ์เรืองพันธุ์. (2541). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุในเขตพัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก. *วารสารมหาวิทยาลัยบูรพา*, 3(12), 17-26.
- วรรณ ศัตยวิวัฒน์. (2539). *การพยาบาลผู้ป่วยออร์โธปีดิกส์ (พิมพ์ครั้งที่ 5)*. กรุงเทพมหานคร: ไทศาลศิลป์การพิมพ์.
- รววิทย์ เล่าห์เรณู. (2546). *โรคข้อเสื่อม*. เชียงใหม่: ธนบรรณการพิมพ์.
- วารี กังใจ. (2541). ความรู้สึที่มีคุณค่าในตนเอง ความสามารถในการดูแลตนเอง และคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ. *วารสารคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา*, 6(1), 13-20.
- วิชัย อัสวภาคย์. (2542). *ศึกษาโรคปวดข้อ ปวดกล้ามเนื้อและการใช้ยาชุดของประชาชน อำเภอ น้ำพอง จังหวัดขอนแก่น*. [Online]. [ค้นเมื่อ 22 กันยายน 2546]. จาก: <http://www.hsri.or.th/database/query.asp?year=41&time=1>
- วิโรจน์ กวินวงศ์โกวิท และ ชาคิชาย ฎกกาญจนมรดก. (2544). ทำอย่างไรจะอยู่กับโรคปวดเข่าอย่างมีความสุข. *หมอชาวบ้าน*, 22(264), 9-16.
- วิลาวณิชย์ ชมนิรัตน์. (2539). *การปฏิบัติกิจกรรมการดูแลตนเองกับภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลชุมชน, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- วิลิต คุปต์รัตติศัยกุล. (2543). การดูแลผู้ป่วยโรคข้อเข่าเสื่อม. ใน อุดม วิศิษฎ์สุนทร, สุรศักดิ์ นิลกานูนวงศ์, กิตติ โตเต็มโชคชัยการ และ วิลิต คุปต์รัตติศัยกุล (บรรณาธิการ), *โรคข้อเสื่อม-เข่าเสื่อม* (พิมพ์ครั้งที่ 6, หน้า 57-61). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ทรงศิรวิวรรณ.
- วิลาวรรณ ทองเจริญ. (2545). การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ สรีรวิทยา จิตสังคม และจิตวิญญาณในผู้สูงอายุ. ใน จันทนา รณฤทธิวิชัย และวิลาวรรณ ทองเจริญ (บรรณาธิการ), *หลักการพยาบาลผู้สูงอายุ* (หน้า 51-74). กรุงเทพมหานคร: บุญศิริการพิมพ์.
- วิภา งามสุทธิกุล. (2543). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดโรคข้อเข่าเสื่อมและคุณภาพชีวิต*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการระบาด, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.

- วิภาวรรณ ลีลาสำราญ. (2546). Osteoarthritis แนวทางการรักษาทางเวชศาสตร์ฟื้นฟู. ใน นครชัย เพื่อนปฐม (บรรณาธิการ), *Clinical practice guideline* (หน้า 375-383). กรุงเทพมหานคร: โอเอส พรินติ้งเฮาส์.
- วีรชาติ เลิศนริกุล. (2545). *ข้อเชื่อม*. [Online]. [ค้นเมื่อ 6 พฤศจิกายน 2545]. จาก: http://www.rehabmed.or.th/assoc/as_thai/public/osteopathy_01.html.
- วีรยา จึงสมเจตไพศาล. (2537). *ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ภาวะสุขภาพกับพฤติกรรมดูแลตนเองของเด็กวัยรุ่นโรคหัวใจรั่วหัวใจผิดปกติ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลแม่และเด็ก, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.
- วัลลภ สำราญเวชย์. (2533). Osteoarthritis. ใน พงษ์ศักดิ์ วัฒนา และคณะ (บรรณาธิการ). *การวินิจฉัยโรคข้อที่พบบ่อย* (หน้า 93-100). กรุงเทพมหานคร: โครงการควบคุมโรคข้อแผนงานควบคุมโรคไม่ติดต่อกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข.
- แหวดดาว ทวีชัย. (2543). *พฤติกรรมดูแลตนเองและความรุนแรงของโรคข้อเข่าเสื่อมในผู้สูงอายุ*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ศิริมา ลีละวงศ์. (2541). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคล การยอมรับกระบวนการสูงอายุ ปัจจัยครอบครัว การสนับสนุนทางสังคม กับความสามารถในการดูแลตนเองของผู้สูงอายุ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพยาบาลสาธารณสุข, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.
- ศิริรัตน์ รมฤทธิวิชัย. (2541). *ความเจ็บปวด. มโนทัศน์พื้นฐานการพยาบาล 2. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา*.
- ศิริวรรณ ศิริบุญ และปัทมา อมรสิริสมบุรณ์. (2544). ผู้สูงอายุไทย “อยู่ทน” หรือ “ทนอยู่”. *วารสารพัฒนาวิทยาและเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ*, 2(4), 22-34.
- ศูนย์ข้อมูลเพื่อสุขภาพและอาหารเสริม. (2547). *ดีลัญจกร*. [Online]. [ค้นเมื่อ 2 มิถุนายน 2547]. จาก: <http://www.healthai.com/features/alter/tilanjakorn/sport.php>.
- สมจิต หนูเจริญกุล. (2537). *ทฤษฎีการพยาบาลของโอเร็ม*. ใน สมจิต หนูเจริญกุล(บรรณาธิการ), *การดูแลตนเอง: ศาสตร์และศิลป์ทางการพยาบาล* (พิมพ์ครั้งที่ 3, หน้า 18-55). กรุงเทพมหานคร: วี. เจ. พรินติ้ง.
- สมจิต หนูเจริญกุล. (2544). *การดูแลตนเองกับทฤษฎีการพยาบาลของโอเร็ม*. ใน สมจิต หนูเจริญกุล (บรรณาธิการ), *การพยาบาล ศาสตร์ของการปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 2, หน้า 115-136). กรุงเทพมหานคร: วี. เจ. พรินติ้ง.

- สมชาย อรรถศิลป์ และ อุทิศ ดีสมโชค. (2541). โรคข้อเสื่อม. ใน สุรศักดิ์ นิลกานุงศ์ และ สุรวุฒิ ปณีชานนท์ (บรรณาธิการ), *คู่มือโรคข้อ* (หน้า 272-278). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ เรือนแก้วการพิมพ์.
- สถาบันเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข. (2542). *ปัญหาสุขภาพผู้สูงอายุ* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สมบัติ ตาปัญญา. (2528). *สัมผัสแห่งความรัก: ศิลปการนวดแบบไทย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แสงตะเกียง.
- สมภพ ลาขโรจน์. (2538). *กะเหรี่ยงไปวชาวเขา: ความเข้าใจกับชนเผ่าต่างวัฒนธรรม*. เชียงใหม่: ชมรมวิชาการสถาบันวิจัยชาวเขา.
- สิรินทร์ ศาสตราวุธ. (2538). *ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรร และความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองกับความสามารถในการดูแลตนเองของผู้สูงอายุข้อเข่าเสื่อม* โรงพยาบาลราชวิถี กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสาธารณสุขศาสตร์ (วิชาเอกพยาบาลสาธารณสุข), บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.
- สุจิตรา ไชยพัฒนาฤกษ์. (2532). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดโรคข้อเข่าเสื่อม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสาธารณสุขศาสตร์ (วิชาเอกพยาบาลสาธารณสุข), บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.
- สุจิตรา เหลืองอมรเลิศ. (2537). *การพยาบาลผู้ป่วยเรื้อรัง: มโนคติสำคัญสำหรับการดูแล*. ขอนแก่น: ขอนแก่นการพิมพ์.
- สุณี สุวรรณพสุ. (2544). *ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกไม่แน่นอนในความเจ็บป่วย แรงสนับสนุนทางสังคมกับการปรับตัวของผู้สูงอายุโรคข้อเข่าเสื่อม*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- สุทธิพันธ์ จิตพิมลมาศ. (2539). *เวชศาสตร์ฟื้นฟูในผู้สูงอายุ*. ใน พัชรวิมล ศรีสอ้าน (บรรณาธิการ), *ตำราเวชศาสตร์ฟื้นฟู เล่มที่ 1* (พิมพ์ครั้งที่ 3, หน้า 325-379). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เทคนิค.
- สุทธิชัย จิตพันธ์กุล. (2544). *หลักสำคัญของเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรเกียรติ์ อาชานานุภาพ. (2544). *ยาแก้ปวดข้อกระดูก*. *หมอชาวบ้าน*, 23(272), 20-22.

- สุรศักดิ์ นิลกานวงษ์. (2543). แพทย์รามาโตโลจิสต์และบทบาทในทางการแพทย์. ใน
 อุดม วิศิษฎ์สุนทร, สุรศักดิ์ นิลกานวงษ์, กิตติ โตเต็มโชคชัยการ และ วิไล กุปต์รัติกัยกุล
 (บรรณาธิการ), *โรคข้อเสื่อม-เข้าเสื่อม* (พิมพ์ครั้งที่ 6, หน้า 25-34). กรุงเทพมหานคร:
 โรงพิมพ์ทรงศิริวรรณ.
- สุรศักดิ์ ศรีสุข, เล็ก ปรีวิสุทธิ และ นวลอนงค์ ชัยปิยะพร. (2544). *ปวดเข่า* (พิมพ์ครั้งที่ 14).
 กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี.
- สุวิมล พนาวิวัฒนกุล. (2534). *อัมมโนทัศน์ ความสามารถในการดูแลตนเอง และคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพยาบาลศาสตร์, บัณฑิต
 วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.
- สุภาพ อารีเอื้อ. (2540). *ความเครียด การเผชิญปัญหา และคุณภาพชีวิตของหญิงสูงอายุโรค
 ข้อเข่าเสื่อม*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่, บัณฑิต
 วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.
- เสมอเดือน คามวัลย์. (2545). *เวชศาสตร์ฟื้นฟูข้อเสื่อม*. [Online]. [ค้นเมื่อ 6 พฤศจิกายน 2545].
 จาก: http://www.rehabmed.or.th/assoc/as_thai/public/osteopathy01.html.
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ต. (2545). *ประเพณี วัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ต*. [Online]. [ค้นเมื่อ 30
 มิถุนายน 2547]. จาก: <http://www.phuketport.com/th/festivalthai/index.thm>.
- สำนักงานสถิติจังหวัดภูเก็ต. (2545). *สมุดรายงานสถิติจังหวัด ฉบับ พ.ศ. 2545*. ภูเก็ต: ฝ่ายข้อมูล
 และติดตามประเมินผล.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2546). *สรุปสถานการณ์สังคมไทย พ.ศ. 2546*. [Online]. [ค้นเมื่อ 7
 พฤษภาคม 2547]. จาก: http://www.nso.go.th/thai/news/mar_47/health44.html.
- สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2542). *คู่มือส่งเสริมสุขภาพที่พึง
 ประสงค์ในผู้สูงอายุ สำหรับบุคลากรสาธารณสุข*. นนทบุรี: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่ง
 ประเทศไทย.
- หทัยรัตน์ จรัสอุไรสิน. (2538). *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเผชิญปัญหาและภาวะสุขภาพ
 ของหญิงสูงอายุโรคข้อเสื่อม*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาล
 อายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- อภิชนา โฉมวิริยะ. (2546). *การรักษาทางเวชศาสตร์ฟื้นฟู*. ใน วรวิทย์ เล่าห์เรณู (บรรณาธิการ),
โรคข้อเสื่อม (หน้า 199-212). เชียงใหม่: ธนบรรณการพิมพ์.

- อมาวลี อัมพันศิริรัตน์. (2539). *ความสามารถในการดูแลตนเองกับภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุเขตชนบท อำเภอลพ จังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลชุมชน, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- อรพิน สว่างวัฒนเศรษฐ์. (2540). *ปัจจัยที่มีผลต่อการฟื้นฟูสภาพกล้ามเนื้อต้นขาควอทไครเซพส์ในผู้ป่วยโรคข้อเข่าเสื่อม*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.
- อรสา กาพันธ์. (2545). *ผลของการนวดแผนไทยต่อการปวดข้อในผู้สูงอายุโรคข้อเข่าเสื่อม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้สูงอายุ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- อุดม วิศิษฎ์สุนทร. (2543). *สาระนั้นรู้เกี่ยวกับโรคข้ออักเสบ ข้อเสื่อม-เข่าเสื่อม*. ใน อุดม วิศิษฎ์สุนทร, สุรศักดิ์ นิลกานวงศ์, กิตติ โตเต็มโชคชัยการ และ วิไล คุปต์นิริศชัยกุล (บรรณาธิการ), *โรคข้อเสื่อม-เข่าเสื่อม* (พิมพ์ครั้งที่ 6, หน้า 2-24). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ทรงศิริวรรณ.
- อุคร ฐาปโนสถ (บรรณาธิการ). (2541). *การแพทย์นอกระบบ 177 ทางเลือกไปสู่สุขภาพ*. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.
- อุทิศ ดีสมโชค. (2535). *การดูแลรักษาผู้ป่วยโรคข้อ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เอเชิด อาร์ เนลสัน และ กิตติพร ตันตระกูลโรจน์. (2545). *นิเวศน์วิทยา รักษาสุขภาพแบบครบวงจร*. กรุงเทพมหานคร: สกรีนแอนด์ปริ้นท์.
- อัปสร รังสิปการ. (2539). *ความสัมพันธ์ระหว่างแรงสนับสนุนทางสังคม ความสามารถในการดูแลตนเองกับภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุ แขวงรองเมือง เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการพยาบาล, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- อัมภวรรณ ใจเป็ย. (2543). *การดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังระยะสุดท้าย*. วิทยานิพนธ์ สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- Anding, R. (1999). Normal and Altered Nutritional Balance. In B.L. Bullock, & R.L. Henze (Eds.), *Focus on Pathophysiology* (pp. 189 - 220). Philadelphia: Lippincott.
- Bates, B. (1995). *A guide to physical examination and history taking* (6th ed.). Philadelphia: J.B. Lippincott.

- Beymer, P.L., & Huether, S.E. (1996). Pain, temperature, sleep and sensory function. In S.E. Huether & K.L. McCane (Eds.), *Understanding pathophysiology* (pp. 320-324). St. Louis: Mosby.
- Birchenall, J.M., & Streight, M.E. (1993). *Care of the older adult* (3rd ed.). Philadelphia: Lippincott.
- Boyden, L.M., et al. (2002). High bone density due to a mutation in LDL-receptor-related protein 5 [Electronic version]. *The New England Journal of Medicine*, 346, 1513-1521.
- Bullock, B.L. (1996). Musculoskeletal. In B.L. Bullock (Ed.), *Pathophysiology Adaptations and Alterations in Function* (4th ed., pp. 847-885). Philadelphia: Lippincott.
- Burrage, R.L., & Sutter, C.A. (1999). Arthritis. In J.T. Stone, J.F. Wyman, & S.A. Salisbury (Eds.), *Clinical gerontological nursing: a guide to advanced practice* (2nd ed., pp. 469-487). Philadelphia: W.B. Saunders.
- Chang, B.L. (1980). Evaluation of health care professionals in facilitating self-care: review of the literature and a conceptual model [Electronic version]. *Nursing theories and models*, 3 (1), 43-58.
- Cooper, C., et al. (2000). Risk factors for the incidence and progression of radiographic knee osteoarthritis. *Arthritis & Rheumatism*, 43, 955-1000.
- Dawson-Hughes, B., Harris, S.S., Krall, E.A., & Dallal, G.E. (1997). Effect of calcium and vitamin D supplementation on bone density in men and women 65 years of age or older [Electronic version]. *The New England Journal of Medicine*, 337, 670-676.
- Denyes, M.J. (1988). Orem's model used for health promotion: directions from research. *Advances In Nursing Science*, 11(1), 13-21.
- Dunlop, D.D., Manheim, L.M., Song, J., & Chang, R.W. (2001). Arthritis prevalence and activity limitation in older adult. *Arthritis & Rheumatism*, 44, 212-221.
- Ebersole, P., & Hess, P. (1998). *Toward healthy aging: human needs and nursing responses* (5th ed.). St. Louis: Mosby.
- Estes, C.L. (2001). *Social policy & aging: a critical perspective*. Thousand Oaks: Sage.
- Eliopoulos, C. (2001). *Gerontological nursing* (5th ed.). Philadelphia: Lippincott.
- Felson, D.T., & Zhang, Y. (1998). An update on the epidemiology of knee and hip osteoarthritis with a view to prevention [Electronic version]. *Arthritis & Rheumatism*, 41, 1343-1355.

- Fontaine, K. (2003). *Obese older adults with knee osteoarthritis: Weight loss, Exercise, and quality of life*. [Online]. Available:
http://www.rehabmed.or.th/assoc/as_thai/public/osteopathy_01.html [2003, July, 12].
- Fransen, M., Crosbie, J., & Edmonds, J. (2003). Isometric muscle force measurement for clinicians treating patients with osteoarthritis of the knee [Electronic version]. *American College of Rheumatology*, 49, 29-35.
- Gast, H.L., et al. (1989). Self-care agency: conceptualizations and operationalizations. *Advances In Nursing Science*, 12(1), 26-38.
- Gates, S.J., & Cuskler, J.M. (1994). Degenerative disorder. In A.B. Maher, S.W. Salmond, & A.P. Teresa (Eds.), *Orthopedic nursing* (pp. 515-580). Philadelphia: W.B. Saunders.
- Geden, E., & Taylor, S. (1991). Construct and empirical validity of the self-as-carer inventory. *Nursing research*, 40(1), 47-50.
- Groessler, E.J., Kaplan, R.M., & Cronan, T.A. (2003). Quality of well-being in older people with osteoarthritis. *Arthritis & Rheumatism*, 49, 23-28.
- Gulick, E.E. (1986). The self assessment of health among the chronically ill [Electronic version]. *Topic in Clinical Nursing*, 8, 74-82.
- Isaramalai, S. (2002). Developing a cross-cultural measure of the Self-As-Care-Inventory questionnaire for Thai population. *Dissertation Abstract*. University of Missouri-Columbia.
- Johnson, M.A. (2003). Chapter 9: Common medical diagnosis. In M.A. Anderson (Ed.), *Caring for older adults holistically* (3rd ed., pp. 139-156). Philadelphia: F.A. Davis.
- Kart, C.S., Metress, E.K., & Metress, S.P. (1988). *Human aging and chronic disease*. Boston: Jones and Bartlett.
- Kart, C.S., Metress, E.K., & Metress, S.P. (1992). *Human aging and chronic disease*. Boston: Jones and Bartlett.
- LuRue, A., Bank, L., Javick, L., & Metland, M. (1979). Health in old age: how do physicians rating and self-rating compare [Electronic version]. *Journal of Gerontology*, 34, 687-691.
- Leveille, S.G., et al. (2001). Widespread musculoskeletal pain and the progression of disability in older disabled women. *Annals Internal Medicine*, 135, 1038-1046.

- Lewis, C.B., & Kellems, S. (2002). Musculoskeletal changes with age: clinical implications. In C.B. Lewis (Ed.), *Aging the health-care challenge* (4th ed., pp. 104-126). Philadelphia: F.A. Davis.
- Ling, S.M., & Bathon, J.M. (1998). Osteoarthritis in older adults [Electronic version]. *Journal American Geriatric Soc*, 46(2), 216-225.
- Mattesson, M.A. (1997). Age-related changes. In M.A. Mattesson , E.S. McConnell, & A.D. Linton (Eds.), *Gerontological nursing concepts and practice* (2nd ed., pp. 198-218). Philadelphia: W.B. Saunders.
- Miller, B. (1995). *Nursing care of older adults theory and practice* (2nd ed.). Philadelphia: J.B. Lippincott.
- Miller, B. (1987). Osteoarthritis in the primary health care setting [Electronic version]. *Orthopedic Nursing*, 67(5), 42-46.
- McCaffery, M., & Beebe, A. (1989). *Pain: clinical manual for nursing practice*. St. Louis: Mosby.
- Miyaguchi, M., et al. (2003). Biochemical change in joint fluid after isometric quadriceps exercise for patients with osteoarthritis of the knee [Electronic version]. *Osteoarthritis and Cartilage*, 11, 252-259.
- Munden, J. (2003). *Elder care strategies: expert care plans for older adults*. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.
- Munro, B.H., & Page, E.B. (1999). *Statistical methods for health care research* (2nd ed.). Philadelphia: J.B. Lippincott.
- Nazarko, L. (2002). *Nursing in care homes* (2nd ed.). London: Blackwell science.
- Orem, D.E. (1991). *Nursing: Concepts of practices* (4th ed.). St. Louis: Mosby Year Book.
- Orem, D.E. (1995). *Nursing: Concepts of practices* (5th ed.). St. Louis: Mosby Year Book.
- Orem, D.E. (2001). *Nursing: Concepts of practices* (6th ed.). St. Louis: Mosby Year Book.
- Palmore, E., & Luikart, C. (1972). Health and social factor related to life satisfaction [Electronic version]. *Journal of Health and Social Behavior*, 13, 68-80.
- Perry, I., & Woods, N. (1995). Older women and their images of health: A replication study. *Advances In Nursing Science*, 18(1), 51-61.

- Pender, N.J., Murdaugh, C.L., & Parsons, M.A. (2002). *Health promotion in nursing practice* (4th ed.). New Jersey: Prentice Hall.
- Phipps, W.J. (1999). Chronic illness and rehabilitation. In W.J. Phipps, J.K. Sands, & J.F. Marck (Eds.), *Medical-surgical nursing: Concepts & clinical practice* (16th ed., pp. 129-162). St. Louis: Mosby.
- Podsiadlo, D., & Richardson, S. (1991). The time "Up & Go": A test of basic functional mobility for frail elderly person [Electronic version]. *Journal American Geriatric*, 39(2), 142-148.
- Polit, D.F., & Hungler, B.P. (1999). *Nursing research principles and methods* (6th ed.). Philadelphia: Lippincott.
- Polit, D.F., & Hungler, B.P. (2001). *Statistical methods for health care research*. (4th ed.). Philadelphia: Lippincott.
- Roach, S.S. (2001). *Introductory gerontological nursing*. Philadelphia: Lippincott.
- Rowe, J.W., et al. (1976). The effect of age on creatinine clearance in men: a cross-sectional and longitudinal study [Electronic version]. *Journal Gerontology*, 31(2), 155-163.
- Salaffi, F., et al. (2003). Reliability and validity of the Western Ontario and McMaster universities (WOMAC) osteoarthritis index in Italian patients with osteoarthritis of the knee [Electronic version]. *Osteoarthritis and Cartilage*, 11, 551-560.
- Snow, R., & Crapo, L. (1982). Emotional bondedness, subjective well-being and health in elderly medical patients [Electronic version]. *Journal of Gerontology*, 37, 609-615.
- Spiegel, B., Targownik, L., Dulai, G.S., & Gralnek, I.M. (2003). The cost-effectiveness of cyclooxygenase-2 selective inhibitors in the management of chronic arthritis. *Annals of Internal Medicine*, 138, 795-908.
- Squires, G.R., Okouneff, S., Ionescu, M., & Poole, A.R. (2003). The pathobiology of focal lesion development in aging human articular cartilage and molecular matrix changes characteristic of osteoarthritis [Electronic version]. *American College of Rheumatology*, 48, 1261-1270.
- Staab, A.S., & Hodges, L.C. (1996). *Essentials of gerontological nursing: adaptation to the aging process*. Philadelphia: J.B. Lippincott.
- Stockslager, J.L. (2003). *Handbook of geriatric nursing care* (2nd ed.). Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.

- Waltz, C.F., Strickland, O.L., & Lenz, E.R. (1991). *Measurement in nursing research* (2nd ed.). Philadelphia: F.A. Davis.
- Weber, J., & Kelley, J. (2003). *Health assessment in nursing* (2nd ed.). Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.
- Weigl, M., et al. (2003). Linking osteoarthritis-specific health-status measures to the international classification of functioning, disability, and health (ICF). *Osteoarthritis and Cartilage*, *11*, 519-523.
- Young, A., Taylor, S.G., & McLaughlin-Renpenning, K. (2001). *Connections: nursing research, theory, and practice*. St. Louis: Mosby.
- Yurkow, J., & Yudin, J. (2002). Musculoskeletal problems. In V.T. Cotte, & N.E. Strumpf (Eds.), *Advanced practice nursing with older adults* (pp. 229-242). New York: McGraw-Hill.